

03.01.2018.

Vol.14, Broj 52.

Ministarstvo poljoprivrede,
 šumarstva i vodoprivrede
 Republike Srbije

Izveštaj pripremio : Institut
 za primenu nauke u poljop-
 rivredi

Email:
 stips@minpolj.gov.rs

telefon:
 011-3616-277

52

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Mesečni i nedeljni pregled – Govedarstvo		1
Situacija na tržištu svinja i ovaca		2
Cene žive stoke na pijacama u Srbiji		3
Dominantne cene žive stoke u decembru		4
Klanične cene žive stoke		5
Pregled cena žive stoke u Crnoj Gori		6
Situacija na tržištu žitarica i stočne hrane		7
Kretanje cena žitarica i stočne hrane		8
Dominantne cene žitarica i stočne hrane		9
Promet na produktnoj berzi u Novom Sadu		10-13

GOVEDARSTVO

MESEČNI

Ponuda teladi SM rase, telesne mase do 160 kilograma nije se proteklog meseca značajno menjala u odnosu na prethodni. Prodajna cena varirala je od 340 do 400 din/kg. Dominirao je iznos od 400 din/kg, što ukazuje na pad u odnosu na novembar.

Tokom decembra je zabeležena prodaja tovne junadi, telesne mase do 300 kilograma na stočnoj pijaci u Vranju po ceni od 240 din/kg. Obim ponude tovne junadi težine od 350 do 480 kilograma bio je na prošlomesečnom nivou. Cena je varirala od 220 do 230 din/kg. Dominantna cena tovne junadi telesne mase preko 480 kilograma bila je niža za 10 din/kg i iznosila je 230 din/kg. Tovni bikovi SM rase telesne mase preko 500 kilograma mogli su se pazariti jedino na pijaci žive stoke u Kraljevu po ceni od 230 din/kg.

Proteklog meseca je zabeležena slaba ponuda krava za klanje kao i tokom novembra. Grla SM rase mogla su se pazariti na pet stočnih pijaca obuhvaćenih projektom STIPS, a dominirao je iznos od 150 din/kg. Krave za klanje HF rase mogle su se kupiti jedino na stočnoj pijaci u Somboru po dominantnoj ceni od 140 din/kg.

NEDELJNI

Prodajna cena teladi SM rase telesne mase do 160 kilograma bila je viša u odnosu na prethodni period na stočnoj pijaci u Požarevcu. Dominirao je iznos od 340 din/kg. Obim ponude bio je na prosečnom nivou.

U klanicama na području podunavskog regiona evidentiran je pad otkupne cene tovnih bikova, telesne mase preko 500 kilograma, pošto je protekle sedmice dominirao iznos od 225 din/kg. Za razliku od njih viša je bila otkupna cena krava za klanje SM rase i najčešće je otkup vršen po ceni od 150 din/kg.

Pad otkupne cene tovne junadi telesne mase preko 480 kilograma bila je niže tokom poslednje sedmice decembra u klanicama na području srednje-banatskog regiona. Dominirao je iznos od 220 din/kg.

Najčešća otkupna cena tovne junadi telesne mase preko 480 kilograma iznosila je 230 din/kg tokom poslednje sedmice decembra u klanicama na području južno-bačkog regiona.

Na ostalim prodajnim i otkupnim mestima nije bilo značajnije promene u pogledu ponude, tražnje i cena goveda u odnosu na prethodni period.

MESEČNI

Ponuda i prodaja prasadi bila je na zavidnom nivou proteklog meseca na prodajnim mestima u Srbiji uključenim u STIPS, posebno u poslednjih sedam dana. Obim ponude i prometa tovnih svinja bio je takođe dosta dobar.

Dominantna prodajna cena prasadi telesne mase do 15 kilograma iznosila je 260 din/kg. Prodaja prasadi, težine od 16 do 25 kilograma odvijala se po ceni od 180 do 280 din/kg, ali je dominirao iznos od 220 din/kg.

Kao što smo u uvodu pomenuli nastavljen je trend dobre ponude tovnih svinja, telesne mase od 80 do 120 kilograma, ali su se zbog povećane tražnje najčešće prodavale po ceni od 170 din/kg. Prodajna cena tovljenika, telesne mase preko 120 kilograma najčešće je proteklog meseca varirala od 140 do 160 din/kg.

Ponuda krmača za klanje bila je solidna. Mogle su se pazariti na sedam stočnih pijaca. Kao i tokom novembra dominirala je cena od 120 din/kg.

NEDELJNI

Nastavljen je rast otkupne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma u klanicama južno-bačkog regiona. Dominirao je iznos od 250 din/kg. Na stočnoj pijaci u Novom Sadu je evidentiran rast dominantnih prodajnih cena obe kategorije prasadi.

U klanicama na području južno-banatskog regiona došlo je do rasta otkupnih cena prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma i tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma.

Obe kategorije prasadi bile su skuplje protekle nedelje i na stočnoj pijaci u Smederevu. Prodaja se najčešće odvijala u intervalu od 300 do 320 din/kg.

Rast prodajne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma zabeležen je i na stočnoj pijaci u Kragujevcu.

Pad otkupne cene prasadi telesne mase od 16 do 25 kilograma i tovnih svinja telesne mase preko 120 kilograma zabeležen je u klanicama braničevskog regiona.

OVČARSTVO**MESEČNI**

Malo bolja bila je ponuda i prodaja jagnjadi tokom proteklog meseca u odnosu na prethodni. Prodaja se odvijala na četrnaest stočnih pijaca uključenih u STIPS. Dominantna cena bila je nepromenjena i iznosila je 300 din/kg.

Obim ponude šilježadi i dviski bio je na prošlomesečnom nivou na prodajnim mestima. Prodajna cena dviski varirala je od 130 do 220 din/kg. Za šilježad su kupci kao i prethodnog meseca trebali da izdvoje od 180 do 230 din/kg.

Najčešća prodajna cena ovaca je tokom decembra varirala u intervalu od 120 do 160 din/kg. Ponuda je zabeležena na trinaest stočnih pijaca.

Jarad su se mogla pazariti na osam prodajnih mesta, a cena je varirala kao i tokom novembra najčešće od 200 do 230 din/kg.

Nešto slabija bila je ponuda koza tokom decembra, promet se odvijao na šest stočnih pijaca po dominantnoj ceni od 150 din/kg.

NEDELJNI

Prema izveštaju reportera STIPS-a iz Novog Sada, na stočnoj pijaci u ovom gradu je evidentiran rast prodajne cene jagnjadi. Najčešće su se mogla pazariti po ceni od 300 din/kg.

Jagnjad su bila skuplja i u klanicama na području šumadijskog regiona protekle sedmice. Najčešća prodajna cena jagnjadi iznosila je 250 din/kg.

Klaničari sa područja sremskog regiona po višim su cenama otkupljivali jagnjad pošto je dominirao iznos od 260 din/kg.

Na stočnoj pijaci u Loznici i u klanicama na ovom području došlo je do rasta cene jagnjadi. Cena je varirala od 260 do 270 din/kg.

U klanicama na području južno-banatskog regiona takođe je bila viša otkupna cena jagnjadi u odnosu na prethodni period.

Ovce su bile skuplje u odnosu na pretekli period na stočnoj pijaci u Smederevu.

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 25.-31.12.2017. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjaški	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zaječarski	Moravički	Šumadijski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena- Srbija	
Bikovi	>500kg	HF	220																	
Bikovi	>500kg	SM	250	230	230	230	230	225	230	230	240	240	150	230	230	230	230	230	230	230
Dviske	sve težine	sve rase								180										
Jagnjad	sve težine	sve rase	270	270	260	260	260	250	250	250	240	260	260	280	280	280	280	260	260	260
Junad	350-480kg	sve rase		230	210						240									
Junad	>480kg	sve rase	230	230				240				240	240	240	230	220	220	220	240	240
Krave za klanje	sve težine	SM	140	140	150	150	150	150	150	160	110	140	150	150					150	150
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	130	130	130	130	130	135	135	135	90	130	130	130	135	135	120	120	130	130
Ovca	sve težine	sve rase	110	110	160	160	160	120	120	120			120	120			120	120	120	120
Prasad	16-25kg	sve rase	200	200	240	200	200	250	250	250	210	450	460	150	250	280	250	250	250	250
Telad	80-160kg	SM	350	350				380		430	410	450	460	150	250	280	250	250	250	250
Tovljenici	80-120kg	sve rase	165	150	150	170	170	160	160	165	110	160	160	170	170	160	165	160	160	160
Tovljenici	>120kg	sve rase	130	130	140					150	100	130	130	150	150	150	150	150	150	150
Šilježad	sve težine	sve rase	200	200																

**Cene žive stoke – stočne pijace u Crnoj Gori
za period 21.–27.12.2017. godine**

Naziv životinje	Težina/uzrast	Rasa	Jedinica mere	Dominantne cene (u €)						
				Bar	Berane	Bjelo Polje	Nikšić	Pļjevija	Podgorica	Prosek CG
Telad	80-160 kg	SM	kg.	~	3	3.1	3.2	3.2	~	3.1
Telad	80-160 kg	ostale	kg.	3	3	2.6	3.1	2.9	2.7	2.9
Junad	do 300 kg	ostale	kg.	~	~	~	2.4	~	2.1	2.25
Junad	preko 300 kg	ostale	kg.	1.7	1.8	1.6	2	1.7	~	1.8
Krave za klanje		ostale	kg.	1	~	0.9	1.1	1.1	1.1	1
Prasad		sve rase	kg.	3.3	3	3	3.2	3	3.2	3.1
Svinje tovljenici		sve rase	kg.	2.5	~	~	~	~	2.2	2.35
Jagnjad		sve rase	kg.	2.5	~	2.35	3	2.3	~	2.5
Šilježad		sve rase	kg.	~	2.3	~	~	~	2.3	2.3
Ovce za klanje		sve rase	kg.	~	~	~	~	~	1.5	1.5
Ovnovi		sve rase	kg.	~	~	~	2	~	~	2
Priplodne ovce		sve rase	grlo	~	~	~	120	120	120	120
Priplodne koze		sve rase	grlo	~	~	~	100	~	~	100
Priplodne junice		SM	grlo	~	~	2300	~	~	~	2300
Priplodne junice		HF	grlo	~	~	~	1500	~	~	1500
Priplodne junice		Smeđa	grlo	~	~	~	~	1400	~	1400
Priplodne krave		HF	grlo	1150	~	~	1500	~	1000	1217
Priplodne krave		Smeđa	grlo	~	~	~	~	1400	~	1400
Priplodne krave		Melez	grlo	~	~	1100	900	950	900	962.5

1€= 118,34 RSD

Izvor: AMIS

Cene žitarica i stočne hrane

Nije bilo promene u obimu ponude kukuruza u odnosu na prethodni mesec na prodajnim mestima u Srbiji uključenim u projekat STIPS. Ponuda pšenice, stočnog ječma i ostalih komponenti za pripremu kvalitetne stočne hrane bila je nešto slabija.

Prodajna cena kukuruza, prirodno sušenog upakovanog u džakove je na pijacama na području Vojvodine tokom decembra najčešće varirala od 18 do 18.5 din/kg. Na pijacama Centralne Srbije cena je varirala od 22 do 25 din/kg, ali je dominirao iznos od 24 din/kg. U silosima se kukuruz u rinfuznom stanju najčešće prodavao po ceni od 16.8 do 18 din/kg.

Pšenica upakovana u džakove se na pijacama proteklog meseca mogla pazariti po ceni od 18 do 25 din/kg. Dominirao je iznos od 25 din/kg, što ukazuje na rast cene u odnosu na novembar. U silosima se pšenica u rinfuzu najčešće mogla pazariti po ceni od 19 din/kg.

Stočni ječam upakovan u džakove od 50 kilograma mogao se na pijacama tokom proteklog meseca pazariti po ceni od 25 din/kg. Prodaja stočnog ječma u silosima u rinfuzu je evidentirana jedino u Subotici po ceni od 18 din/kg.

Promet stočnog brašna se u decembru na pijacama obuhvaćenim projektom STIPS odvijao po dominantnoj ceni od 17 din/kg. U maloprodajnim objektima se cena kretala od 17 do 25 din/kg, dok je u silosu u Loznici dominirao iznos od 16 din/kg.

Soja u zrnu se mogla pazariti na četiri pijace uključene u projekat STIPS po dominantnoj ceni od 49 din/kg. U silosima je cena ovog stočnog hraniva varirala od 49 do 50.3 din/kg.

Najčešća maloprodajna cena sunco-kretove sačme varirala je od 35 do 36 din/kg.

Obim ponude sojine sačme u maloprodajnim objektima bio je na prošlomesečnom nivou, a dominantna prodajna cena iznosila je 70 din/kg.

Agroinfo vest

Da je situacija u domaćem stočarstvu zabrinjavajuća, pokazuje i činjenica da se mnogi poljoprivrednici odlučuju na pražnjenje svojih štala. Razlog je, kažu, vrlo niska otkupna cena junadi, pa se veliki broj njih odlučuje isključivo na ratarstvo. Jedan od njih je Jožef Fodor iz Sajana, kod Kikinde, poznatog po vrlo uspešnim stočarima. U Fodorovom domaćinstvu godišnje se proizvede oko 100.000 litara mleka, a trenutno je u štalama oko 50 goveda. Međutim, pozitivne računice nema. Da situacija bude još teža, doprinela je suša, koja je rod stočne hrane potpuno desetkovala. Tako su mnogi ovdašnji stočari bili primorani da ove godine koriste lošu silažu, pa je bio i primetan pad proizvodnje mleka. (Agronews)

Dominantne cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za decembar 2017. godine

Proizvod	Jedinica mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija											Vojvodina							
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis - Bežin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajecar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	24	24	24	24	22	25	22	22	22	25	25	24	24	16.9	18.3	18	18	18.5	18.5
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	džak 50kg	Pijaca	17									17						16			
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca	22	25	25	25	20	18	23							18	18.6	19	19		19
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	24	25	25	25	20									49	49	49			
Sojino zrno	džak 50kg	Pijaca	24	25	25	25	20									19					
Stočnji ječam	džak 50kg	Pijaca	17	19					17												
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca																			
Suncokret (zrno)	rinfuz	Pijaca							50												35
Kukuruz (novi rod, okrunjen, veštački s	rinfuz	Silos																			
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Silos																			16.8
Pšenica	rinfuz	Silos	19.4																		
Sojino zrno	džak 50kg	Silos																			
Stočnji ječam	rinfuz	Silos																			
Stočno brašno	džak 33kg	Silos							16												
Suncokret (zrno)	rinfuz	Silos																			35
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja	50						40												18
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	79.5	73	70	70	70	79	84												56
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja	35	26	36	25	35	39	35												23
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	18																		
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo																			

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 25. do 29. decembra 2017. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Pad cene kukuruza
- Dešavanja na svetskim berzama

Poslednja radna nedelja u 2017. godini je vreme da se svedu računi. Svi su već upoznati sa tržišnom situacijom, zbog čega se nećemo mnogo ponavljati. Međutim, pošto je kraj godine, da se ne bi zaboravili i da bi ostalo za nauk nije zgoreg pomenuti da je prva polovina ekonomske godine bila više nego odlična. Nadprosečni rod gotovo svih ratarskih kultura je dobro doneo svakom tržišnom učesniku. Cene su bile na optimalnom nivou pa su svi, od proizvođača do prerađivača i izvoznika, bili zadovoljni. Međutim, novi rod je pomrsio račune mnogima, a po svemu sudeći i sledeća godina će biti za ne poželeti, bar njen početak. Suša i visoke temperature su najviše pogodile prolećne kulture, a najgore su prošli kukuruz i soja.

Što se „Produktne berze“ tiče 2017. godinu možemo okarakterisati kao više nego uspešnu. Ako je uporedimo sa prethodnom, gledajući kroz brojke, broj članova berze je uvećan za 44%, dok je robe više prometovano za 87%, a finansijska vrednost prometa je uvećana za čak 104%. Ono što se kroz brojke još uvek ne može predstaviti, a to je rad na donošenju zakonske regulative u oblasti robno berzanskog poslovanja, a koji je bio krajnje iscrpan i koji bi već naredne 2018. godine trebao da donese prve rezultate, sa ciljem omogućavanja svim tržišnim učesnicima veće sigurnosti u trgovanju i otvaranja šireg tržišta.

Promet poslednje radne nedelje su činili isključivo pšenica i kukuruz. Cena pšenice je bila stabilna, dok je kukuruz zabeležio blagi cenovni pad, uz naponu da su se kako kupci tako i prodavci teško pronalazili. Ukupno je prometovano 1.845 (+84,50%) tona robe, za šta su kupci platili 33.748.000,00 dinara (+53,21%).

Najviše se trgovalo kukuruzom, pri čemu su svi ugovori imali određene klauzule. Kukuruz, fco-kupac je prometovan po 17,20 din (18,92 din/kg sa PDV-om), dok je onaj sa uračunatim gratis lagerom do kraja marta, odnosno aprila prometovan po 16,50 din (18,15 din/kg sa PDV-om).

Pšenica sa 12% proteina je prometovana po ceni od 17,60 din (19,36 din/kg sa PDV-om), što je identična cena prošlonedeljnoj.

direktor
Miloš Janjić

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda u posmatranom periodu, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODN U NEDELJU
Kukuruz veštački sušen, rod 2017. gratis lager do 31.3.	900	18,15	900	18,15	-
Kukuruz veštački sušen, rod 2017. gratis lager do 30.04.	1000	18,15	620	18,15	-
Kukuruz veštački sušen, rod 2017. fco-kupac, odloženo plaćanje 15 dana	300	18,92	300	18,92	-
Pšenica, rod 2017.	100	19,03	-	-	-
Pšenica, rod 2017. proteini minimum 12%	150	19,36	25	19,36	0,00%
Pšenica, rod 2017. proteini minimum 12%, gratis lager do 31.1.	400	19,25-19,36	-	-	-
Krompir rod 2017. bela sorta Marabel, uvoz iz Nemačke	23	30,80	-	-	-
Pirinčani lom od belog pirinča, uvoz iz Italije, skrob 65%, vlaga 12%, big bag vreće, fco-kupac	50	55,00	-	-	-

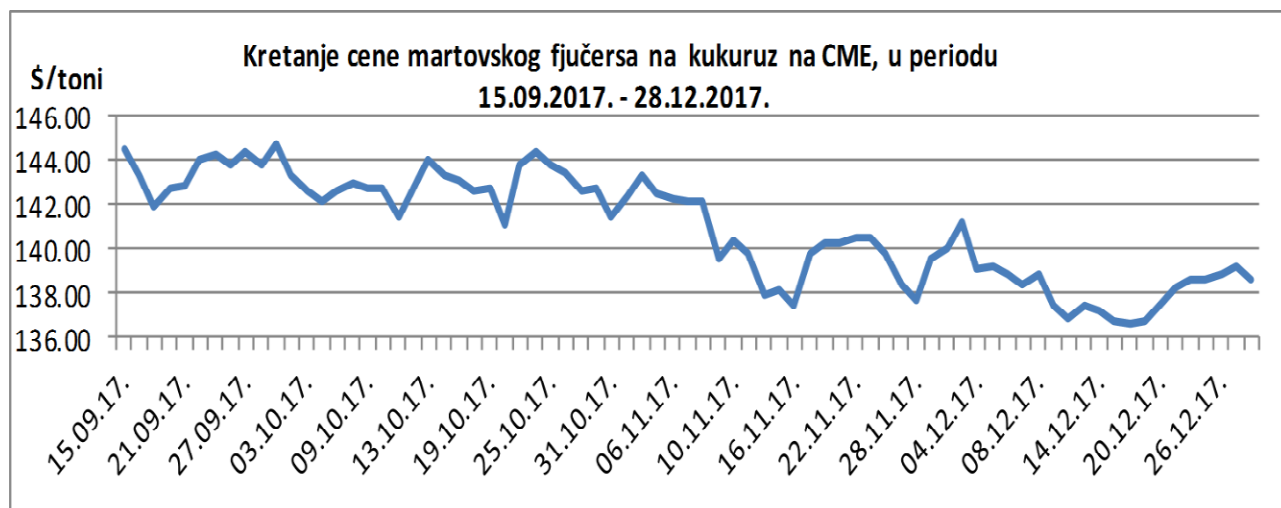
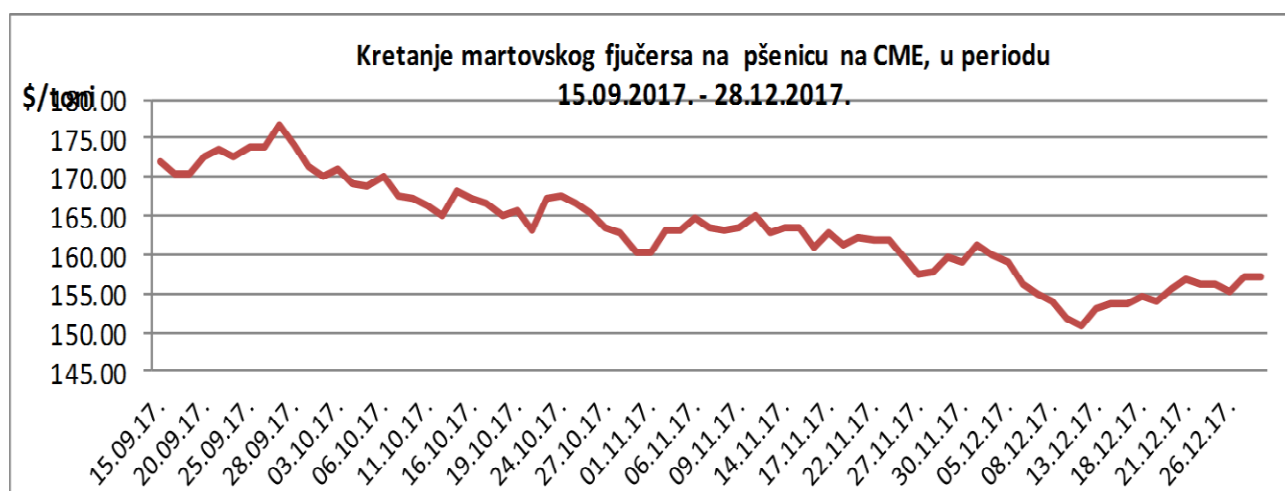
PRODEX

Usled stabilne cene pšenice, kao i odsustva prometa kukuruza bez uračunatog gratis lagera, vrednost PRODEX-a se nije menjala i na dan 28.12.2017. je ostala na nivou od 208,16 indeksnih poena.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama, bile su sledeće:

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP, MARTOVSKI FJUČERS 2018.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	156,02 \$/t	156,02 \$/t	155,14 \$/t	157,27 \$/t	157,12 \$/t
Kukuruz	138,58 \$/t	138,58 \$/t	138,81 \$/t	139,21 \$/t	138,58 \$/t

U Čikagu u odnosu na prethodnu nedelju, pšenica je poskupela 0,14%, a kukuruz je poskupeo 0,23%.

Zabrinutost zbog hladnog talasa u SAD koji bi mogao naneti štetu ozimoj pšenici uticala je na cenu pšenice u Čikagu.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Soja, zrno, jan 18.	348,85 \$/t	348,85 \$/t	352,45 \$/t	351,06 \$/t	347,46 \$/t
Sojina sačma, jan 18.	312,80 \$/t	312,80 \$/t	315,20 \$/t	314,20 \$/t	311,80 \$/t

U Čikagu u odnosu na prethodnu nedelju, soja je pojeftinila 0,32%, a sojina sačma je pojeftinila 0,76%.

Prognoza dobrodošle kiše u Argentini naredne nedelje uticala je na cenu soje.

	PŠENICA	KUKURUZ
BUDIMPEŠTA	-	151,90 €/t (fjučers mar 18)
EURONEXT PARIZ	347,46 €/t (fjučers mar 18)	154,75 €/t (fjučers jan 18)

U Budimpešti u odnosu na prethodnu nedelju, kukuruz je poskupeo 0,73%.

U Parizu u odnosu na prethodnu nedelju, pšenica je pojeftinila 0,62%, a kukuruz je poskupeo 0,98%.

Jačanje evra prema dolaru, uz dalji pritisak konkurencije iz oblasti Crnog mora na međunarodnom tržištu, uticali su na cenu pšenice u Parizu.